

IŠ VISO PASAULIO

- Anglijos parlamento Sen. Rūmų posėdžiui, po 6 savaitių pertraukos, vėl prasidėjo. Susirinko net 700 įsivariusių klausimų apšvarstyti, pvz.: benzino racionalizacija, bankų suvalstybinimas, demobilizacija, atomo energija ir t.t., bet pirmajam posėdžiui atitiko pats aktualiausias dalykas - tai. užs. reik. min. Bevinio pasižinimas apie buv. 5 min. tarybos konferenciją Londone. Ligi šiol sugaudytomis žiniomis, Bevinas iš pradžios pažymėjo, kad prasidedant konferencijai, rugs. 11 d., jis pasiūlęs, kad konferencijoje dalyvautų 5 didž. valstybės, o sprendžiamąją teisę turėtų tik tos, kurios pasirašė karo kapituliaciją. Su tuo sutikęs Byrnes, taip pat ir Molotovas. Taisi buvo suderinta su Potsdamo nuostatais. Taip susitarus, per 10 dienų buvo padaryta 16 posėdžių ir pasiekta kai kurių susitarimų, pvz.: dėl taikos sutarties su Suomija; taip pat su Italija, nuginėjant Italijos-Jugoslavijos sienų nustatymą, Triesto internacionalizacija ir kt. Dėl Rumunijos ir Bulgarijos vyriausybių teisėtumo Bevinas siūlęs padaryti nuo nieko nepriklausomą ištyrimą. Staiga rugs. 22 d. Molotovas nustebinęs pareiškimu, jog jis nesutinkas, kad klausimus ~~xxxx~~ sprendžiant dalyvautų 5 valstybės, o tik 3 - taip jam nurodžiusi jo vyriausybė. Su Molotovu to nesusipratimo neišsiaiškinus, teko reikala pareikšti išspręsti vyriausybių šefams - Trumanui, Attlee ir Stalinui. Vis dėlto konferencijos nutarimus, šieip ar taip, ryžtasi fiksuoti, ir buvo sutikta su Molotovo pasiūlymu pasirašyti 4 protokolus: bendruosius nutarimus pasirašė visi 5 ministrai, Italiją liečiančius nutarimus 4 min. D. Britanijos, JAV, Prancūzijos ir Tar. Sąjungos; Bulgariją, Vengriją, Rumuniją liečiančius nutarimus - 3 min.: D. Britanijos, JAV ir Tar. Sąjungos ir pagaliau Suomiją liečiančius - 2 min.: D. Britanijos ir Tar. Sąjungos. Bet galop spalio 2 d., baigiantis konferencijai, Molotovas atsisakęs ir protokolus pasirašyti, jei nebūsiąs iš protokolų išbrauktas rugs. 11 d. nutarimas dėl konferencijos dalyvių. Taip įvykęs nesusipratimas, ir Bevinas sakosi ginaiąs savo nusistatymą, nes šis iškylas pagrindinis principas - kiek kitos valstybės gali dalyvauti tuose pasitarimuose. Kad ir taip, vis dėlto Bevinas savo pasižinimą baigė pabrėždamas, kad ateity dabartinės sunkenybės turėsiančios būti nugalėtos ir kad dėl Viena punkto nėra jokių abejojimų, jog ir toliau D. Britanija laikysiantis visų sąjungininkų glaudaus bendradarbiavimo dvasios, kuria buvo laimėtas karas.

Po Bevinio kalbos iš opozicijos pakilęs Churchillis padėkojo už pareiškimus apie apgailestinaį praėjusią konferenciją, tarp kitko pastebėdamas, kad nieko nebūsią daroma, kas kliudytų vyriausybei eiti pradėtuojų keliu.

- Bevinas su Molotovu pasikeitė laiškais, kuriuose pabrėžiamas noras nugalėti kliūtis pakeliui į taiką.

- JAV spaudoje pabrėžiama, kad Byrnes pareiškimai apie užs. reik. ministrų konferenciją Londone, radę senato pritarimą.

- Prez. Trumanas užvakar pareiškė, kad užs. reik. ministrų konferencija nebuvusi nepatsisoma klaida. Tarp JAV ir Tar. S-gos nėra interesų susidūrimo. Trijų didžiųjų susitikimas nenumatomas, bet priešingas jis jam nebūtu.

- Maskvos radijo komentatoriaus Viktorov pareiškimu, pastovi taika nebūsianti galima, kol ne visi būsią patenkinti.

- Prez. Trumanas ir min. pirm. Attlee davė pareiškimų dėl atominės bombos ir atomo energijos panaudojimo taikos reikalui. Prez. Trumanas pareiškė, kad pagrindiniai dalykai apie atominę bombą būsią galima žinot visiems, bet techninės smulkmenos nebūsiąnčios skelbiamos ir tos paslapties išlaikymui pritariančios D. Britanija ir Kanada.

- Hav. Vichy valdžios min. pirm. P. Laval vakar popiet Paryžiaus procese nuteistas mirti. Teismo nutarimą paskelbiant jis nedalyvavo. Jo tartas nugarinamas.
- Čekoslovakijos savivald. rinkimuose rado persvaros komunistai, gaudami 474 vietas, tuo tarpu kai Benešo partija gavo 472, socialdemokratai 186, katalikai 182 vietas.
- Užvakar atsistatydino Graikijoje Vulfari vyriausybė. Atsistatydinimo pagrindas - atsisakymas pakeisti esusio mėnesiui nustatytą rinkimų datą, kas reikalsute iš kairiojo sparno.
- 4-ųjų sąjungininkų tribunolo narių Berlyne susirenka pirmojo posėdžio dėl Nürnbergo įvyksiančio proceso karo nusikaltėliams nubusti.
- Gen. Eisenhoweris išleido įsakymą, kuriuo naciai pašalinami iš vadovaujamų vietų Vokietijos pramonės bei ūkio srityse. Darbdavys įpareigojamas iširti darbininko partinį priklausomumą.
- Adm. Nimic labai iškilmingai sutinkamas New Yorke ir apdovanojamas pagerbos ženklais.
- Iš Oslo pranešama, jog vaisingai padarytas mirties sprendimas apeliuojamas tribunolui.
- Sveikatai iš rusų užimtųjų sričių būsią gražinami per 2 punktus - per Plausną ir St. Valentin. Sovietai pasižada kelionėj grįžtančius aprūpinti.
- Smė reikštis darbininkų streikas taip pat Londono uoste ir dokuose.
- Austrijoje antrą kartą susirinko kraštų konferencija, kur be kitko bus svarstomi rinkimų įvykdymo klausimai.
- Maskvos radijas praneša, kad 95% Anglijoje esančios lenkų kariuomenės norėjo grįžti į tėvynę ir dėl grįžimo buvo apklausinėjami anglų karių, padedant lenkų reakcionierių karininkams. Apklausinėjimo dieną vienas lenkus, entuziastiškai nusiteikusias grįžti, betgi paskyrė darbams, guldė į ligonines ir grasino net koncentracijos stovyklomis. Žinoma, taip elgiantis, daugumas karių atsisakė grįžti į dabartinę Lenkiją.
- Atsistojas naujo Japonijos kabineto priešaky min. pirm. Sidiharai, - liberališkiausiam žmogui, JAV spaudoj nagrinėjamas klausimas kovai su šintuizmu, kuris, kaip "New York Times" pažymi, Japonijoje esąs kaip kad Vokietijoje buvęs nacionalsocializmas.
- Dar nepatikrintomis žiniomis, Kinijos komunistų vadas Mao-tse-Tung, dalyvavęs derybose su Centr. Kinija, pakele į namus nužudytas.

VILTOS ŽINIOS

- Vakare L. Un-te kukliai prisiminęs Vilnius ir Vilniaus kraštas. Kalbėjo plk. Andrius ir B. Bačkouskas. Po kalbų prof. Kolupsila parodė vaizdų iš Vilniaus krašto. Šiandien un-te pasakaite akaite Dr. Kaškelis - "Anglas kaip gentelmenas" ir kartu pasidelsis įspūdžiais iš kelionės po britų zoną.
- Lietuvių Sąjungos valdyba paskelbė surašymą visų lietuvių, gyvenančių Vokietijoje ir Austrijoje. Surašymas vykdomas š.m. lapkričio 1 d.
- Lietuvių Sąjungos valdyba išleido lietuvių švietimo reikalams tvarkyti nuostatus.
- Vakare Komiteto pirmininkas kartu su centr. bendrabučio vedėju, gimnazijos bendrabučio vedėju, to bendrabučio ūkio vedėju ir gydytoju apžiūrėjo gimnazijos bendrabutį. Konstatuota, kad kai kuriuose naujojo bendrabučio kambariuose reikia padaryti pakeitimų, kad tenai kai kur stinga tvarkos ir švaros ir kad kiemas reikia geriau sutvarkyti. Daugelis gyventojų labai pavyzdmingai susitvarkė. Dėl atskirų kambarių remonto, dėl stiklų sudėjimo, virtuvės ir kitų svarbesnių trūkumų komiteto pirmininkas šiandien kreipiasi žodžiu ir raštu į komendantūrą.
- Latvių komitetas keliskart yra ragintas išsikelti iš mūsų bendrabučio, kad liktų vietos dabar koridoriuje dirbančiai klasei.